

Inaplog in malo gnati

Illi accedes ad
des ad
seruitu
te di Sta
i iusticia
i timore.

et para animam tuam ad
temptationem sustine. et con
uige deo. **Ca^m p^mhemiale**

Sancta trinitas pater et
filius et spiritus sanctus unus
omnipotens deus sue diuinita
tis et bonitatis ac ineffabilis
dulcedinis et caritatis qui in ipso
est et ipse est volens generare
alios et esse pater. fecit crea
turam rationabilem que se
ipsum videlicet summum bonum
intelligeret intelligendo a
maret amando possideret
possidendo beatum esse. fecit
ergo deus primum hominem
formando corpus eius de li
mo terre et inspirauit in faciem
eius spiritumculum vite.
hoc est animam creauit quam
corpi facto vniuit. factus
est autem homo ad ymagi
nem dei in naturalibus.
et ad similitudinem ingenuitatis
ut dicit **glosa** super illud
psalmi Et sit splendor domini dei
super nos. ymago similitu

dinis ad quam facti sumus
est sancta trinitas ad cuius simili
tudinem facti sumus non patris
tamen vel filii vel spiritus sancti.
sed totius trinitatis per memo
riam siles patris. per intellectum
filii per dilectionem siue volun
tatem spiritui sancto. De hoc etiam
dicit beatus Bernardus. per memo
riam patris siles sumus. per intelli
gentiam filii. spiritui sancto
nichil in nobis ita simile est
quam voluntas siue amor vel
dilectio. **¶** Dedit etiam de
us tale corpus primo homini
quod anime esset subiectum. ut
esset etiam obtemperans sine re
bellionem. esset vegetabile
sine mortalitate. esset quoque
anime informis ut sicut anima
erat innocens et tamen poterat
per peccatum sic corpus esset
impassibile et tamen posset
mortalitatem incurere. et i
deo poterat mori et non
mori. poterat habere suffi
cientiam et indigentiam. pote
rat obtemperare et rebellare
et hoc fuit ratione nature
defectiue ex nichilo create
nec per gloriam confirmate.
fuit tamen illud corpus ita
conditum. ut in eo nulla es
set pugna rebellionis. nisi

la pronitas libidinis. nul-
la diminutio vigoris. nul-
la corruptio mortis. Nec
aut inordinatio ade fuit
principalit' ab aia sicut
ab influente. et corporis eqli
dispositioe sicut a dispone-
te. a ligno aut vite sicut
a vegetante a regimine
vero dñe providencie si-
cut ab interius ptegente
Factus ē utiqz homo absqz
omī culpa 2 miseria. nec
ad culpā habuit fomitis
incitamentū. **I**nsup da-
tū fuit ei qd duplex adiu-
torū. Vnū ad rē volēdū
qđ est scia. Scdm ad mur-
murandū cont' malū. 2
stimulandū ad bonū. hoc
est syndeisis. Tertiū fuit
scia illuīnās intellm ad
cognoscendū seipm. deū
suū 2 mūdū istū qui factus
fuit ppter ipm. Quartū
fuit caritas accēdes affm
ad diligendū deū sup oīa
2 pprimū sicut seipm. No-
ticia ecā dei habuit. cuius
pñcia quadā interiori
aspiratioe pteplabatur.
nō tñ ita excellent' ut in
pñia. nec ita i enigmate
ut mō in via. In qua co-

teplatione sūme in deo de-
lectabat'. et p psequēs eo
fruebat' put ppetebat ho-
mū in statu inocencie nō
dū in pñia existenti. Qui
si in statu inocencie pman-
sisset. vñ ad gloriā trāsla-
tus fuisset. **D**uplex qppe
bonū deus illi pparauit
vnū tpale. aliud eternū
pmū dedit. scdm pmisit
Ideo duplex pceptū pm
homo habuit. vnū natie
ad custodiendū bonū da-
tū. aliud disciplie ad pro-
meredū bonū promissū.
et hoc nō potat mereri me-
lius qm p merā obediē-
tiā. **S**z istū statū felice
videlicet inocencie paren-
tes nri pmi ppter inobediē-
tiā pdiderūt. et omīs pos-
teros suos. id est omē ge-
nus humanū ad mag-
nā miseriā pduxerūt.
Invidens enī dyabolus
felicitati homīs. i specie
serpentis ipām mulierē
tanqz fragiliore aggredi-
tur temptandā. Quā-
tū in responsione dubi-
tantē cernēt institit for-
cius. et vincens eā. ecā
virū illā mediāte deiecit

Processit igitur sic primo que-
rendo. Cur precepit vobis
deus ut bado asserendo ne
quaquam mouemini. Tercio
promittendo. eritis sicut dii
scientes bonum et malum
Processus iste fuit maxime
versutiae quia processit
experiendo. impellendo. al-
luendo. Experiencia enim
accepit in interrogacione.
impulit in assercioe. allexit
in promissione. Allexit
enim dyabolus mulierem
per triplex appetibile. scilicet per
sciam que est appetibilis
rationis. per excellentiam
ad modum dei. que est ap-
petibilis irascibilis. per sua-
uitatem ligni. que est appe-
tibilis concupisibilis. Igitur
vir peccauit. quia lignum ve-
titum gustauit unum et penam
accepit. Ut in sudore vultus
tui sui pane suo vesceretur. **M**ulier autem in
duobus peccauit. quia superbi-
uit et vetitum comedit. unum
et duplicem maledictionem
habet. scilicet Sub viri potestate
eris. et hoc propter primum. Item
in dolore paries. propter secundum
Deum adam et eua de pa-
diso expulsi sunt sicut lucifer

de celo. et in hac valle mi-
serie habitantes facti sunt mor-
tales. Ceciderunt enim mise-
rabiliter a statu innocentie
et gratie. in statum culpe et mi-
serie. Propter hoc certum est quod
omnis nascitur filius ire. quia
privati rectitudinis origina-
lis iusticie. quam per uariam
acionem vocamus culpam origi-
nalem. Propter cuius absentiam
incurrimus quantum ad animam
quaduplicem penam. scilicet
ignorantiam. infirmitatem.
maliciam et concupiscentiam.
Que quatuor inflata sunt
propter originale peccatum. quas
sane penas concomitatur
in corpore multiplex labor.
multiplex morbus multi-
plex dolor. Ad has quoque
penas subsequitur pena
mortis. et inaneacionis. pe-
na careentie dei visionis. et
amissionis glorie celestis
Vides. **C**um secundum
autem piissimum et
misericors dominus deus homi-
nem quem ad suum prius frui-
cionem formauerat a sta-
tu innocentie tam feliciter propter
peccatum inobedientie cecidis-
se. commota sunt omnia viscera
misericordie eius super

eū. et cogitabat cogitatio-
 nes paas ⁊ redēptiois. quo-
 mō possz gen⁹ hūanū
 quod creauerat ad se p̄stū-
 endū. iterū reformare.
Hoc intelligēs dīna veri-
 tas ⁊ iusticia de q̄bz dicit
 ps. Iusticia tua iusticia ī
 eternū ⁊ lex tua veritas.
 p̄tradicebant. asserentes
 naturā hūanā que per
 culpā inobīe fuerat sau-
 ciata. iuste eē dāpnatā.
 nec debere reformāi. Au-
 diēs hoc pax dei que exu-
 perat omēz sensū. ⁊ mīa
 dñi de qua dicit ps. Mi-
 sericordia dñi plena est
 terra. cōpaciētes homī
 lapso et p̄t culpā dāpna-
 to. ei⁹ causā sibi assūpse-
 rūt. et in p̄spcū altissimi
 eā obtulerūt obsecrantes
 ⁊ stimulātes ei⁹ pietatem
 ut suū plasmā qđ ad lau-
 dē ⁊ glām ⁊ honore suūmet
 creauēat. iethū p̄re nō p̄-
 mittēt. **D**eitas at̄ hoc re-
 clamabat. ⁊ iusticia p̄hibe-
 bat dicētes qđ ille hō qui
 sponte p̄ suā culpā cecidit
 nō deberet aliqn̄ ad salu-
 tē subleuari. **A**udiēs hoc
 dīna bonitas qđ p̄t hoīez

^{1 sic}
 int̄ se. disceptaret placuit
 sue pat̄ne demēsie p̄ciū
 questioēs dirimē. sedare
 discordiā. iuriāqz nulli fa-
 cē. **E**t q̄a ut hoc p̄grue
 ⁊ decēt fieret. sapiētī fuit o-
 pus p̄silio. vñ ip̄e p̄ sapiāz
 suā. id est filiū suū de hac
 re p̄siliuit. q̄ sapiā tale cō-
 filiū adiuenit. ut ip̄a p̄ se
 ip̄am sapiā. hūana carne
 se vestiret ⁊ pro vet̄no pro-
 thoplasti piaculo. assūptū
 a se hoīnē mortī mordēdū
 obicēt. s̄ latente deitate. mor-
 dentē mortē illaq̄aret. et
 sic moriendo ade debitū
 homo veritati ⁊ iusticie
 soluet̄. et resurgendo r̄p-
 tam h̄amo deitatis mor-
 tem ī et̄no inet̄nū p̄ci-
 pitaret. **Q**ui sentēcie oēs
 assenserūt. videliqz veritas
 ⁊ iusticia. pax ⁊ misericor-
 dia. et accepta satisfacti-
 one veritas et iusticia.
 mīa ⁊ veritas sibi obuia-
 uerūt. iusticia et pax se
 osculate s̄. **E**t cū ergo ve-
 nit plenitudo t̄pis quo de-
 mēcia dei p̄is. hoīnē reu-
 perare disposuit. **M**issus
 est gabriel archangelus
 occultī p̄siliij bāuilus ad

21

ēginē de stirpe dauidica.
cui reposita sūt testamēta
fidelia dicēs. **A**uc grā ple
na dñs tecū. **Q**ue breui
deliberatiōe pmissa citius
respondit. fiat michi secū
dū verbū tuū. **P**ec mo
ra reūtat nūcius. et vir
ginale thalamū ingre
dit xps. **M**issus quippe
fuerat ab arce pñs filius
dei orbis pñtor. atq; ven
tre viginali caro fact; pro
diit. **N**ā exiuit p clausā
portā deus et homo lux et
vita. conditor mūdi. et
sōm vaticiniū iēmie.
Post h' in trīs visus ē. et
cū homibz pñsatus. et sic
p verbū incarnatū facta
ē hūani grñs repacio. nō
quia alit saluāi nō potu
erit. s; quia nullus modq;
alius pgruebat ipñ repa
tori et repabili ac repacioi
Congruebat inqñ
modus iste repatori p quē
decebat ondē suā poten
ciā. sapiēciā et boītatē
Quid aut potēcius quā
pūgē duo extrema sūme
distanā. hoc ē creatorē
et creaturū. **Q**uid vero
sapiēcius q; q; ad pñōne

toaus vniūsi fieret pñc
tio pñi et vltimi hoc est
verbi dei qd est oīm pñ
apiū. et hūane natie q
in opibz sex dierū fuit vl
tima oīm creaturū. **A**d
enū beniuolētiū: qm qd
creator verū. cōicare se vo
luit rebus creatis. **F**uit
iste modus etiā pgruētis
sim; ipñ repabili. quia
homo per pñm corruit
in infirmitatē. ignoran
ciā et maliciā. per que i
eptus factus est ad vir
tutē diuinā imitandā.
et ad veritatē cognosce
dam. et ad bonitatē di
ligendā. **I**deo deus factq;
est homo. p qd se reddidit
homū imitabilem. cog
nosabilem et amabilem
Fuit similis iste modus
cōgruentissim; nre rep
acioni. quo dñs in for
ma serui. salutē procu
raret serui. **C**a^m **tertū** **plē**
Sūt et alie raciones
quare fuit cōueiēs
deum icarnati. **P**rima
fuit quia pñaricator abs
tulit nobis deū. cōueiēz
ergo fuit. ut repator red
deret nob deū. **S**eda qā

n

na

2

inūlitas deuit deū. s; nō potuit hūiliari vsq;
 ad penas in natura di-
 na. oportuit ergo qd in
 hūana. Tercia ut esset
 hūilitas tanta in redēp-
 tione. qnta fuit supbia
 in pūatatione. qā supbi-
 a fuit tanta ut homo vel-
 let eē ut deus. vñ hūilitas
 tanta debuit esse ut de-
 us fieret ut homo. Et no-
 tandū q qūis opa tñi-
 tatis sint indiuisa. ita
 qd quidq; opat vna p-
 sona. operet et alia.
 Tamē solus filius susce-
 pit carnē. et nō pater pa-
 ter ul sps sancts. qā ad
 solū xp̄m ptinet caro.
 Et licet filius suscepit
 carnē. nō tñ deseruit pa-
 trē nec se diuisit a patre
 suscepit inq̄m filius car-
 nē in p̄rietate. et tñ pater
 et sps sancts nō defuit
 maiestate. In dīnitate
 eq̄litas. in carne sola filij
 p̄rietas. nō aut ab eo
 p̄is a sps sancti recessit
 aliqui dīnitas. Cū ergo
 vna sit deitas vna dīni-
 tas. impleuit quidē carnē
 xp̄i p̄r et sps sc̄s. s; maiesta-

te nō suscepcione. Si celū
 et terrā implet p̄r sp̄s A implet
 sc̄s carnē xp̄i deserere nō
 potuerūt. qm̄ in dīnita-
 tis vnitate manserūt.

P Dicendū est etiā qd
 opus incarnationis qnq;
 attribuit p̄r ut ibi. Quidō
 veit p̄lētudo t̄pis misit
 deus filiū suū. qnq; att-
 buuit filio. ut ibi. exiui a
 p̄re et veni in mūdū. qm̄
 sp̄u sc̄o. ut in sybalo. Et
 p̄ceptus ē de sp̄u sc̄o. s;
 ideo hec dicunt. qā op̄
 incarnationis fuit maxie
 potēcie. sapiē. et bonitatis
 q tribz p̄sonis attribuitur

E Et aut p̄les rōnes q
 re filius incarnatus fuit. et
 nō p̄r et sp̄s sc̄s. Prima
 ut p̄ eandē sapiēciā que
 mūdū condidit ep̄acio
 fiet. Scdā ut q filius est
 in deitate. eēt et filius in
 hūanitate. Tercia ut p̄r
 erga nos oñdet caritas.
 Vñ ioh̄es. S; deus dilexit
 mūdū ut filiū suū vni-
 genitū daret. Q̄nta qā
 nullū decz magis rducē
 hōinē ad dīnā p̄gnitōē
 q v̄bū quo se p̄r declarat
 qd est vnibile carni sicut

et verbū vocī. Quia q̄a nullū decet magis edu-
cē ad filiatiōē adoptiua
q̄ filiū natilalē. Et qm̄
uis filius dei huānā as-
supserat carnē. nō tñ se
diuisit a p̄e. s̄ tot⁹ ⁊ inte-
ger manes apud p̄e. in-
teger ⁊ idiuus i huāno
adueit corpe. Nō enī p̄
vniuersū veit in corpe. nec
ip̄e se diuisit ut dimidi⁹
apud p̄m. ⁊ dimidi⁹
eēt in v̄gine. s̄ tot⁹ apud
p̄e et tot⁹ in v̄gine. to-
tus in sinu p̄is. tot⁹ in
huāno corpe. Nō relin-
quēs sup̄iora. veit q̄ere
terrena. q̄ in cel̄ s̄ seruās
que in t̄ris s̄ saluās. vbi
tot⁹ ⁊ in celo ⁊ in t̄ra ⁊ a-
pud p̄m ⁊ i v̄gine. **N**ōn
dū eadē qd̄ in cōi r̄paciōē
oīm. Decēs eāt ut fieret
cōkursus cū de t̄p̄ia ierar-
chia. scilicet dīna. angelica
⁊ huāna. vñ in m̄sterio
incātiōis fuit p̄curs⁹ an-
geli nūciantis. ⁊ v̄ginis ⁊
apiētis. ac vbi dei carnē
assumētis. Cū vero filius
dei i mūdū mittit̄. non
fit loci mutaciō. s̄ natilē
huāne assūptiō. q̄a ip̄ius

mitti est eē. vbi p̄us fuit
ab iūo. Nec alteritas nō
est ex p̄te eius q̄ est cū sit
imutabilis. s̄ ex p̄te eius
in quo ē q̄a vni⁹ nūc car-
ni vñ mutaciō nō fit ex
p̄te sui. s̄ ex p̄te n̄i. quia
post incātiōē fuit i
p̄e sicut sp̄. **C**am̄ q̄rtū

Postq̄ aut filius dei
p̄pter salutē huāni
gnis hōiē assup̄isset. ⁊
incātus fuiss̄. in eadem
carne incepit aggredi mo-
dū p̄ quē gen⁹ huānū sal-
uū facit qd̄ p̄erat. **I**ste
aut mod⁹ redēptiōis n̄e
fuit amara passio ⁊ mors
sua p̄ quā saluati ⁊ a mor-
te et̄na liberati sum⁹. de
qua ip̄e ait. Nisi granū
frumētī. cadēs in t̄ra mor-
tūū fuit ip̄m solū manet
Qd̄ exponēs b̄s augustī
diat. Se at̄ dicebat. Ip̄e eāt
gnū mortificandū ⁊ mlti-
plicandū. mortificandū infi-
delitate iudeorū. mlti-
plicandū fide oīm p̄lorū. Itē
dn̄s alibi dicit. Ego si exal-
tat⁹ fuero a t̄ba oīa t̄ham
ad meip̄m. Et sicut moy-
ses exaltauit. serpētē in deser-
to. ita exaltāi oport⁹ filiū

T

W

† celū qd' aperuit

homīs. ut oīs qui cred' in
ipō nō peat. s; habeat vi-
tā etnā. **P**ista igit' dic-
ta intelligē debem' qd'
salus etnā pfluxit hūano
gñi. ex passioē xpī. quā
sustinuit i cruce. qā sua
passioē vici dyabolū q'
ligauit. infernū quē spo-
liauit. mortē quā supā-
uit. **D**e mō at' pacie-
di hōc sciendū est. qā pas-
sus est xp̄s passioē gñalis-
sima. passioē acerbissima
passioē ignomiosissima
passioē intemptoria. sed
vniuersaliua. **G**ñalissia
inqm' quātū ad naturā
hūanā. nō solū scdm oīa
membra corpis pñcipalia.
verūecū scdm oēs aīme
potēciā. licz nichil pati pos-
s; scdm naturā dīnā. Pas-
sus ē etiā passioē acerbissia
qā nō solū dolēdo ut pa-
ciēs p vulnēa. s; etiā p do-
lendo ut p pacēs ppter nūā
delicta. **P**assus ē etiā pas-
sioē ignomiosissima ppter
patibulū crucis qd' erat
supplicii pessiōz. 2 ppter
pforāū iniquorū latronū.
videlz cū qbz reputat' eā
Pass' ē 2 passioē intemp-

torua p sepaciōēz aīe a corpe.
salua tñ vniōē vtiq; cū
deitate. **A**nathema ē enī
qui dicit dei filiū naturā
quā semel assupserat ali-
qn reliquisse. **N**ā igitur
reparatiū pñcipiū sicut or-
dinate pduxit. sic 2 ordina-
te rēpare debuit gen' hūa-
nū. ideo xp̄s saluo honore
dei reparauit hōinē offerēdo
obsequiū satisfactoriū. **E**st
aut' satisfact' deo honore
debitū repēdē. **H**onor at'
deo subtract' p supbiā et
inobiam homīs fuat. que
nullomō meli' restituit.
q' p hūilitatē 2 obiaz xpī.
Qm ergo xp̄s ihs inqm'tū
deus eq̄lis erat pñ in for-
dei. inqm'tū hō inocēs nul-
laten' eāt debitor mortis.
dū semetipm exinanuit
et fact' ē obediēs vsq; ad
mortē. exsoluit deo q' nō
impuit. p obsequiū satisfac-
tis pfecte. 2 obtulit sacficia
ū suauitatis sūme p pñā
dei placatiōē. **I**te debuit
repari p remediū dūcien-
tissimū. **C**ōuēientissimū
at' est. ut cōtraria pñis
tuerent'. qā hō volēs esse
sapiēs ut de' peccauit in

a

6

ligno vetito volēs delatari
ita qđ indinatq̄ ē ad libi-
dinē erectq̄ in p̄sup̄ationē
ac p̄ hoc totū gen⁹ hūa-
nū infectū est. et p̄didit
imōritatē. et inuexit de-
bitā mortē. **N**ūc est qđ
ad hoc qđ hō reparet^r r̄ue-
nietū remedio. **D**e⁹ fact⁹
homo voluit hūiliari. et
in ligno pati. et cont^r vni-
uersalē imp̄fationē pati
passioē gñalissia cont^r li-
bidinē. passioē acerbissia
p̄t p̄sup̄sionē. passione
ignominiosissia cont^r mor-
tē debitā. et iuitā pati mor-
tē nō iuitā s̄z volūtari-
am. **Q**uia ergo gñalitas
corruptionis inferat i nob⁹
nō solū corp⁹ et aīaz. s̄z eti-
am oēm corpis p̄tē. et oēs
aīme potētiā. **N**ūc
ē qđ xps passus est in oī
corpis sui p̄tē. in oīpotē-
a aīme. et in sup̄iori por-
tione tōnis. que sūme in
deo delatābatur ut ratio.
p̄tē vniōnē sui ad sup̄ius.
et sūme patēbat^r ut na-
tura p̄tē iūctionē ad in-
ferius. qā xps eāt viator
et p̄phenfor siml. **R**ursus
qā libido vehemēt^r infecte-

rat in nobis aīam et car-
nē. et qñtū ad carnalia
et qñtū ad spiritualia pec-
cata. **N**ūc est qđ xps et
acerbissia passioē passus
est in carne. et amarissia
et passioē et passus ē i aīa
Et qā in carne maxia eāt
eqlitas et p̄lectionis et p̄fā
inuacitas sensuū. In aīa
vero sūma caritas ad deū
et sūma pietas ad proximū
Nūc ē qđ vlt^r dolor fuit
intēssim⁹. **A**mpli⁹ qā
timor sup̄bie et surgit ali-
qn̄ interi⁹ ex p̄sup̄sioē. et
aliquē extius ex ostētiōē
et aliena laude. **I**deo ad
remediandū oēm sup̄biā
passus est utrūq̄ genus
ignominie. et in se paci-
ente et in cōcomitatu quē
habuit i passioē. **P**ostre-
mo qā hec omīa nō atti-
gebant dīnā naturā i
passibile s̄z solū hūanā.
Nūc est qđ in morte xpi
sic facta est diuīsiō aīme
a carne. ut tñ salua eēt
vnitas p̄sone. et vnio tā
carnis qm̄ aīe cū deitate
Et quia vnio aīe cū
corpe facit hōiē et facit ver-
bū. **N**ūc est qđ xps nō fuit

homo in illo tōuo. lūz cāo
et aīa vnita ēēt cū verbo
Dñ qā mors ī hūana na-
tura nō potuit mortē in-
ducē in psonā que sp in-
ua fuit. ideo mortua est
mors in vita. 2 p xpi mor-
tē absorpta ē mors ī vic-
toria. 2 pnceps mortis de-
uict⁹. ac p hoc hō a morte
2 causa mortis. p mētū
mortis xpi tanq̄ p reme-
diū efficacissimū libeat⁹

De exitu. **Ca^m qñtū**
at passiois x' 2 fructu
hec scienda sūt. scilicet. qd a-
nima xpi post passionē
descendit ad ifernū siue
ad limbū ad libeationē
nō oīm. s. eorū qui intra
membra xpi decesserūt p
fidē viua ut fidei sacmē-
ta. **P**ost h' tertia die resur-
rexit a mortuis rsumēdo
corp⁹ qd prius viuificauāt
s. nō tle quale prius fuerat
passibile 2 mōrle. **P**ostq̄ at
resurrexit ipassibile 2 imor-
tale viues ppetue. **D**eīn
post qdraginta dies ascen-
dit ad celos. ubi sup omēz
creaturā exaltat⁹. sedz ad
dexterā dei pns. qd dñm
intelligit nō qñtū ad sitū

q nō pueit deo pñ. s. qñtū
ad excellēciā bonorū. qā
salic⁹ residet in potioribz
pns. **P**ostremo intiectis
decē diebz misit in aplos
pmissū spm scm. p que
pgregata est ecclia genci-
um 2 ordinata scdm dist-
bucioēs diūsas officiorū
2 gñarū. **R**atio at ad in-
telligēciā pctor h' est.
Quā xps inqñtū verbū in
creatū omia pfectissic for-
mauit. sic inqñtū incartū
omia pfectissic reformae
debiuit. **D**ecet enī pfectis-
simū pñcipiū op⁹ nō di-
mitte at pfectū. **D**ebuit
enī repatm pñcipiū redēp-
cionis hūane remediū re-
ducē ad pfm. **A**d hoc at
qd ēēt pñssimū oportuit
ut ēēt sufficiētissimū 2 effi-
cissimū. **Q**uā ergo suffia-
entissimū. ideo se cxtēdit
ad celestia tēstā 2 infer-
nalia. **Q**uā ergo p xpm sē
infernalia recuperata.
terrestria remediata. ce-
lestia reintegrata. **I**ta qd
pñm hōrū fecit p veniam
scdm p grām. tertiū p glo-
riā. **I**deo post passionē
aīa descendit ad inferos

ad liberandū in inferno de
tētos. Deū resurrexit a
mortuis ad viuificandū
mortuos in patris. Ascendit
ad celos reducēdo captiui
tate ad integrandū ihrlm
celeste. Misit spm scm ad
edificandū ihrlm tēstē
que oīa nūc psequūt
et exigit ad sufficienciā
redēptionis huāne. Rur
sus q̄a remediū illud fu
it efficacissimū tā in eos
qui x̄p̄ aduētū precesserūt.
q̄ in eos qui sequūt. qui
tū ad ipm accedūt et acces
serūt. et eū mēbra fuerūt
et sūt. tales atq̄ qui adhe
rēt ei p̄ fidē spem et caritatē
Ideo remediū istud effica
ciā h̄c debuit. p̄mo ī eos
qui in xpm crediderūt. cre
dendo sperauerūt. et sperā
do amauerūt. Ac p̄ hoc sta
tim debuit ad inferos
descendē. ad ipōm libera
tiōnē. vñ apta ianua ce
li p̄ xpi passiōnē que sa
tisfaciēdo remoueat tū
pheā mutando sn̄az di
nā. eripuit de inferno oīa
sua mēbra. Debuit etiā
efficaciā h̄c precipuā in
eos qui xpi aduētū sequi

tur ut attrahendo ad fidē
et spē et caritatē. tandē ad
gloriā pducēt celestē. Et
igitur edificat. quā credim⁹
xpm verū deū et verū hōi
nē. quā credim⁹ eū voluissē
se nos redimē p̄ mortē. et
ad vitā nos reducere posse
p̄ resurrectionē. Ideo vo
luit resurgē ad vitā imōr
lem. intieto tñ spacio t̄p̄is
salz debito. t̄ginta sex ho
rariū in quo ostendit qd
vere mortuus fuit. n̄ ma
gis accelerā. ne si citius
resurgeret. crederet qd nō
vē mortu⁹ fuissz. s̄ se mor
tuū finissz. nec amplius
differre. ne si semp iaceret
in morte. crederetur ipotes.
et qd nullos possz ad vitā
reuocare. ideoq̄ resurrexit
tercia die. Ampli⁹ ut e
rigeret ad spem. ad celestē
ascendē gloriā quā sp̄am⁹
s̄ q̄a spes nō out nisi ex
fide imōrlitatis futuē. iō
nō statū ascendit. s̄ spacio
quad̄ginta dierū intieto
in quo p̄ mltā signa et ar
gumēta verā astruēt re
surrectionē p̄ que aīmus
solidaret in fide et subleua
ret ad spandā gl̄az celestē

N Postremo ut inflāmaet
ad caritatē misit sps scī
ignē in die pēthecostes
2 q̄a null⁹ hoc igne reple
tur. nisi qui petit querit
petit 2 pulsat cū instātī
2 importuno spei desiderio
Ideo nō statī post ascēsiō
nē misit. s; decē dierū
spacio intiecto. in quo dis
cipuli ieiunātes orātes 2
gemētes. disposuerūt se
ad sps scī suscepiōnē.
Ac p hoc sicut debitā ser
uauit horā in paciēdo
sic in resurgendo. sic in
celū ascēdendo. sic etiā
spm scī mittendo. et ppe
fundacionē tū vītutū p
dictarū. 2 ppe mysteria q̄
in hys tēpibz implicante
Et qm sps scs qui alitay
est. et p caritatē habetur
est oīm origo carismatū.
~~ad corpus xpi~~ ideo cū
descendit sps scs effusa
est plenitudo carismatū
ad corpus xpi mysticū 2
sūmandū. Et q̄a diuersa
membra debent eē in cor
pore pfecto. 2 diuersorum
membrorū diuersa officia
2 exercicia. 2 diuisorū
officiorū diuisa carismata

Hinc est qd vni dat⁹ per
spm sermo sapiē. Alij ser
mo sciētiē. Alij fides rē que
enulat apls q̄ omīa opat⁹
vnus atq; idē sps. diuidēs
singulis pro ut vult. scdm
suā liberalissimā 2 puidē
tissimā largitatē. Nūc ma
nifestissē apparet quō dñs
nē ihs xps p suā passiōē
resurrectioē 2 ascēsiōē.
et sps scī missione hūanū
gen⁹ pfectē reformauit ad
statū felicitatis etne quā
prius pdiderat p m⁹ homo
p pccm inobediētiē. Nā
p scī sps missione apli hō
q̄ a dño audierūt. videlz.
ite in mūdū vniūsu pre
dicare ewāgeliū omī cre
ature. qui crediderūt 2 bap
tizatus fuit salu⁹ erit. sta
tim palā predicauerūt.
2 fidē xpi ac baptisma a
nūciauerūt. Quicūq; vero
ex iudeis ul' gētibz fidē xpi
2 baptisma suscepērūt ac
cipiebāt spm scī p quē
templū dei efficiēbant.
Un apls. Templū dei sac
tū est qd estis vos. Spī⁹
enī scs se infundēs cordibz
fidelū 2 accendēs in amorē
dei faciebat eos tabernaculū

scē trinitatis. De hoc bñs au-
gustin⁹ in libro de trinitate
sic ait. Dilaō que ex deo ē
2 deus ipse est sps scs est.
p quē diffundit in cordi-
bz nrīs dei caritas. p quā
nos inhabitat trinitas tota.
2 sic homo habens deū in
se p fidē 2 dilaōnē affectu⁹
est dei fructio⁹ quā pñs
amiserat ppter lapsū primi
homīs. nūc in pñti p grāz
2 post hanc vitā. si in sta-
tu grē pseuerauit in futu-
ra vita. hoc est in regno
celorū p gloriā. **I**gitur
cōsummatū 2 pñm est illud
bonū homīs ad qd crea-
ueat eū deus. hoc ē ad
fructiōnē suā. **Ca^m sextū**
Considerans at ma-
lign⁹ sps qā p pas-
sionem 2 mortē xpī redēptū
et gen⁹ hūanū. 2 qd ad
fidē ipius mlti vocaren-
tur. ac p sacramētū bap-
tismi a sordibz oīm pccō-
rū mūdarent⁹. et omīs
tales credentes in xpīm.
filij dei efficerent⁹. valde
infirmit. et qui ius pdi-
derat antiquū. lucrū ce-
pit querē nouū. **P**er
baptismū quippe ut dñm

est omē pccm siue origina-
le siue actuale pfcē dele-
tur. manet tñ adhuc fo-
mes pccī nō extinct⁹. id ē
pronitas ad peccandū
eciā in baptizatis. **A**d cer-
nēs hostis antiquus hūa-
ni gnūs. videlz qd hoīes
eciā fideles 2 post sacmē-
tū baptismatis p quod
abluti a pccīs fuerat esse
pronos ad peccandū ppter
fomitē pccī qui in ipīs
remanserat. omēz mali-
ciā suā ad tēptandū 2 ad
decipiendū gen⁹ hūanū
extendit. 2 in tñ preua-
luit. stimulando 2 instigā-
do ad vicia. 2 ad paupiscē-
cias carnis 2 mūdi. qd ra-
ro est aliquis qui eius la-
queos euadē possit. **N**ō
est enī modno tpe eciā
int⁹ fideles. qui nō est lap-
sus ul' labat⁹ in cōsensū
ul' actū pccī. **P**ed heu
ppter mōile pccm pditur
pūritas 2 innocēcia bap-
tismalis. et priuat⁹ homo
grā sps sancti. et efficit⁹
iterū filius ire. 2 pccōsequēs
incurrit dāpnationē ppe-
tuā. hoc est mortē aīe.
Dñ ezechiel. **N**ā que

peccauit ipā morietur. Et
bñs iacobz. **P**ecñ cū pñ
matū fuit gnāt mortē.
Quid ergo nō agē debz
infelix 2 miser peccator.
tor ingratu bñficiorū si
bi a deo ipensorū. **V**idelz
qd fuit creatus ad yma
ginē dei. qd fuit redept
precioso sanguīe xpī. et
qd fuit ablutus i baptis
mate ab omī fece pñ. q
iterū incidit in sordes
viciozū se iterū deturpā
do 2 maculando. **R**ebap
tizai nō licet. **N**ō ergo.
Desperabit de venia.
Absit. **B**enignissim⁹ enī
conditor nō pñderas 2 cog
noscens figmētū nrīn es
se fragile ad peccandū.
pro ut ipē dicit. **i**n gēn.
Sensus enī homūs 2 cog
tatio hūani cordis i ma
lū prona st ab adolescen
tia sua. **N**olens etiā su
um sanguinē qui ino
cent⁹ fusus est pro nobis
eē in nob frustatū ex sua
ineffabili pietate prou
dit nob de remedio salu
tai. statues sacmēta e qbz
papiū est pñia q valet
2 pñ post baptismū ma

culas p pñm tractas ab
luere 2 delere 2 grām pñtā
reformaē. **D**e hac pietate
2 mīa dñi dicit bñs grego
rius sup illo Job. nūq at
nulla pforabis maxillā
eius. **M**axillā dñs leuia
thyan istius armilla pforat.
qā ineffabili mīe sue po
tencia sic malicie antiq
hostis obuiat. ut aliqui eoz
eciā quos iā cepit amittat
2 quasi ab ore illius cadūt
qui post ppetratas culpas
ad inocenciā redeūt. **N**ō
at hōim leuiathan istius
os euadat. ut illicita nul
la cōmittat. **N**ō etiā ore
illi⁹ semel raptus maxillā ei⁹
euadet. si pforata nō eēt.
An nō in ore petri tenuit
cū negauit. **I**n nō in ore
dauid tenuit cū intantā
se luxurie voraginē mersit.
Iz dū ad vitā vīq p pñiaz
redyt. leuiathan iste eos
aliquomō qñ p maxille
sue foramē amisit. **I**z hūc
cognosam⁹ qñtū redepto
ri hūani grūs debitores su
m⁹. qui nō solū nos i ore
leuiathan ire pñibuit. s
ab ore etiā redire pñssit.
qñ spem pñori nō abstulit

q̄a maxillā eius ut eua-
dendi viā t̄buat p̄forauit
Obiq; ergo nob̄ occurrit
sup̄na medicina. q̄a et
dedit homī p̄cepta ne
peccet. 2 tñ peccātū dedit
remedia ne desperet. vi-
delz. p̄m̄e. **H̄ gregorius**
Ecce quō mīa 2 pietas do-
mini. ex omī p̄te prou-
dit de medicina 2 reme-
dio p̄cōribz. etiā post bap-
tisma in p̄cā corruētibz
Quā vō tā piā medicinā
p̄t̄ suas īquas volupta-
tes 2 p̄cipuos ac tur-
pitudīes negligit. qd̄ a-
liud q̄ q̄ in p̄dicationē p-
petue dāpnacōis volun-
tarie p̄git. Nullā enī
excusacōnē t̄pe vindictē
2 ire dei p̄tendē poterit
De hoc beat⁹ gregorius
in quadā omelia sic dicit
Nō est iā qd̄ homo excusa-
cōis īueniat. de⁹ despici-
t̄ 2 expectat. cōtēptū se vi-
det 2 reuocat. īiuriā de cō-
tēptū suo suscipit. 2 q̄nq;
tñ reuertēti etiā p̄m̄iap
mittit. Et nō solū q̄nq;
verū etiā frequēti⁹ ym-
mo sp̄. **Vñ b̄s augustinus**
Velit nolit nouat⁹ h̄etic⁹

vere penitētes pat⁹ ē sus-
cipe x̄ps. **Q** Considerantes
igit̄ tantā pietatē in vis-
ceribz mīe dei n̄r. grubes-
cam⁹ 2 t̄neam⁹ iacē in p-
uitatibz n̄ris. 2 ideo nō
tardem⁹ cōuerti ad doi-
nū. nec differam⁹ de di-
e in diem. s; q̄ntocius
salubrē p̄m̄iaz pro n̄ris
reatibz assumam⁹. Depo-
nentes veterē hōinē. scē
2 religiose viuendo. ut
grām 2 mīam dei īueiā-
m⁹ t̄pe opportuno. id est
in extremis n̄ris. **Cam**
septimū phemiale

Quā aut̄ quomō-
ad ipm̄ deam⁹ ac-
cedere 2 grām īuenire.
dñs n̄r p̄ os sapiētis spū
scō instructi edocet. dices
verba sup̄ius 2 in p̄ncipio
p̄posita. videlz. **Fili** acce-
des ad seruitutē dei rē
In q̄bz v̄b̄ dñs n̄r tāqm̄
p̄r p̄ssim⁹ reuocat⁹ nos
filios. ut nos beniuolos
ad obediendū facit. oñd̄
nob̄ viā viuēdi. 2 p̄ueni-
di ad seipm̄. **Nā** in istis
breuibz dñs. ut infra pa-
tebit p̄sistit tota sal⁹ hōis
Et aut̄ materia p̄ns ygu

Q

R

encius ponat^r scdm intē
cionē scribentis dictatus
ul' colligentis. 2 facilius
intelligat^r qntū ad fruc
tū si tñ audiētis dicat^r.
ul' ponat^r h' auctoritas sa
pientis p istū modū. **F**
ili accedens ad seruitutē
dei. sta in tiōre 2 iusticia
2 ppara aīam tuā ad tēp
tacionē. sustine 2 nūgē
deo. **I**n qua auctoritate
triplex status eltorū cōp
hendit^r. videlz. incipien
ciū. proficiēciū. 2 pfectoz
Status incipienū siue pe
nitēciū consistit in tribz. vi
delz. in cōtricioē. in cōfes
sione. et in satisfactioe
Status proficiēciū etiā
in tribz. **I**n victoriū detes
tacioē. in vīutū opacioē.
2 in tēptacionū pcessioē
Status pfectoz. silit^r in
tribz. videlz. in cordis mū
dicia siue puritate. in di
caritate. et in creatoris oī
um rēplacioē. **P**rim^o ista
tus notat^r cū dicit^r. **F**ili ac
cedens ad seruitutē dei.
Scōs cū subiūgit^r. **S**ta in
tiōre et iusticia 2 ppara
aīam tuā ad tēptacionē
2 sustine. **T**ertius qñ sub

infert^r. **C**ōiūgē deo. **E**t qñ
ad regnū dei neō pōt pue
nire n sit in statu peiten
ciū. ul' proficiēciū a p
fectozū. **I**deo patet maīfes
te ut dcm est. qd oīa que
nātia sūt ad salutē aīme
homīs. in istis breuibz cō
prehendūt^r verbis. **N**ūc i
git^r pro ut dñs donauit
procedēdū est ad materiā
mō assumptā declarandā
2 exequendā. **E**z anqñ
procedat^r sciendū est q
colloqā edificatoria ex ore
seniorū ad iuniores pla
ta magis instruit 2 edi
fican^t qñ simplex lāo.
Quod affirmat beatus gre
gorius cū dicit. **C**ollocu
onis vox pl^u q lāonis ser
mo torpencia corda exci
tat. **H**oc igit^r attendēs in
hoc tractatu p modū dya
logi. videlz p modū inter
rogantis 2 respondētis
procedē disposui. hoc est
pūs spūtualis rēndentis
2 instruētis. **F**ili vero spū
tualis interrogantis 2 ifor
macionē recipientis. **P**ri
ergo spūtualis filiū spūtu
alem alloquit^r dicens ver
ba p assumpta. **F**ili accedēs

S

T

ad seruitutē dei rē. **A**ccede
inqm̄ p̄mo pro p̄cis pe
nitēciā agendo. 2 sta in
tione vicia fugiendo. et
ip̄ara aīam tuā ad tēp
tationē impugnationibz
dyabolicis resistendo. 2
sustine in bona vita p̄
seuerando. **C**ōiūge deo.
ip̄i p̄ caritatē firmā ad
herendo. Si ista feceris
grām 2 gloriā apud do
minū obtinebis. grām
in p̄nti et gloriā in fu
turo. **F**init prologus. **I**ncipit no
bilissimi libri malogranati. Caplū
p̄mū. **F**ilius p̄r loquit̄.
Uerba exhorta
tiois extuo ore
o p̄r ad me di
recta. aīe mee
mltū salubria cordis mei
aure libens suscipio. sed
rogo ut illa que michi
breuit̄ p̄strinxisti. lacius
2 maīfestius ad int̄roga
tionē meā pro instructi
one et edificatioē mea
velis explanaē. ut p̄ hoc
salubrē aīme mee doct̄
nā valeam assequi. et
illa q̄ sup̄ius meorat̄es
possum p̄fectius ad īplē.
2 a dñō grām in p̄nti. 2

gloriā in futuro optinē
Quā p̄mo peto me informē
quō sit accedendū ad de
um. et p̄mo utrū accessus
ad deū fiat p̄ grām dei.
aut p̄ liberū arbitriū. si
ue p̄ volūtātē hominis.

Mater filio vñdet.

Cure debes fili q̄
om̄s salus hoīs
p̄mo habz ortū
a grā dei. **V**n̄ iacobz apl̄s
Om̄e datū optimū. et oē
donū p̄fectū desursū est
descendēs a p̄re lūinū.
Istud donū p̄fctū. ē grā
sp̄itus s̄cī. p̄ quā deus oēs
p̄ ip̄m a seculo p̄destinatos
vocat ad seculū. **V**n̄ n̄c
est sp̄itui vacuū si debet
ēē dign⁹ et̄ne b̄itudinis
q̄ fiat p̄ticeps influēcie
sp̄itualis. **A**d bonū enī
grē nō p̄t quis p̄ se p̄ueni
re. cū hoc nō sit sc̄dm̄ limi
tes natūe. s̄ sc̄dm̄ influe
ciam largitatis dīne. q̄a
hō p̄p̄riā industriā sine
grā nec accedē ad deū.
nec opari. n̄ cogitāe q̄q̄
boni valet. **E**rgo vocatio
p̄ma siue accessus ad deū
fit p̄ grām. **N**ot testatur
b̄s gregorius i xixm̄ libro